

Poema op de Veluwe

Enkele jaren geleden kwam in het nieuws dat er een poema op de Veluwe zou zijn gesignaleerd. Het zou gaan om een ontsnapt of een in het wild uitgezet dier. Na een zoekactie van enkele weken bleek het een groot formaat verwilderde huiskat te zijn.

De poema is een katachtige, die vrijwel in heel Amerika voorkomt. Het dier voelt zich zowel thuis in de bergen, op de prairie, in moerassige streken als in het bos.

Het leefgebied van de poema bestrijkt verschillende klimaatzones. De poema heeft een uitgebreid voedselpakket, variërend van insecten tot grote hoefdieren. Volgens de eerste berichten over de poema op de Veluwe zou dit roofdier al een aantal jaren in ons land verblijven. Nederland is echter niet het natuurlijke leefgebied van de poema.

Sinds 1890 zijn de wolf en de lynx hier officieel uitgestorven verklaard.

Sindsdien zijn er op de Veluwe geen grote predatoren meer die de omvang van de populatie grote herbivoren (herten, reeën en moeflons) op peil houden. Een poema zou misschien hun plaats kunnen innemen.

In onderstaande tabel worden enkele factoren vergeleken van het natuurlijke leefgebied van de poema met die van de Veluwe.

	natuurlijk leefgebied van de poema	Veluwe
maximum temperatuur	40 °C	30 °C
minimum temperatuur	-20 °C	-5 °C
mogelijke prooidieren	insecten, herten, knaagdieren, apen	insecten, herten, zwijnen, reeën, moeflons, knaagdieren

Over de overlevingskansen van de poema op de Veluwe worden de volgende beweringen gedaan:

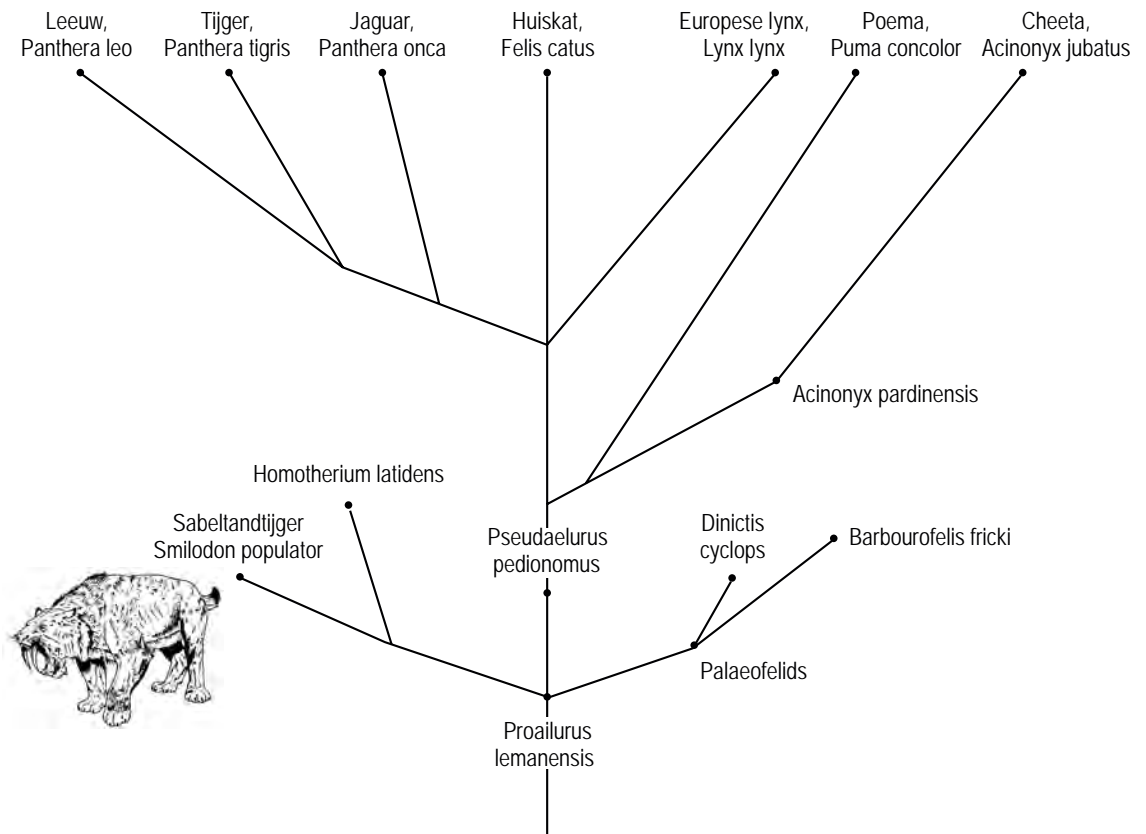
Bewering 1: De gegevens van de abiotische factor op de Veluwe vallen **binnen** de tolerantiegrenzen van de poema.

Bewering 2: De gegevens van de biotische factor op de Veluwe geven aan dat de poema er niet kan leven.

Eindexamen biologie havo 2010 - II

- 2p 9 Welk van deze beweringen is of welke zijn juist?
- A Geen van beide beweringen zijn juist.
  - B Alleen bewering 1 is juist.
  - C Alleen bewering 2 is juist.
  - D Beide beweringen zijn juist.

Onderstaande afbeelding geeft de evolutionaire stamboom van zowel een aantal uitgestorven als van nu nog levende katachtigen weer. Niet alle voorouders zijn aangegeven in deze stamboom.

Sommige mensen beweren dat de sabeltandtijger (*Smilodon populator*) een voorouder is van de huidige katachtigen.

- 1p 10 Leg uit of deze bewering op grond van de gegevens in de afbeelding juist of onjuist is.
- 2p 11 Welke nu nog levende katachtige is volgens deze stamboom het meest verwant aan de Poema?
- A de Cheeta
  - B de Europese lynx
  - C de Huiskat
  - D de Jaguar